

DE GIDS VOOR ZELFBESCHIKKING

WAT IS WAAR IN DE EU MOGELIJK
MET BETREKKING TOT ABORTUS,
ANTICONCEPTIE, DRAAGMOEDERSCHAP,
ADOPTIE EN KUNSTMATIGE INSEMINATIE?

MORITZ KÖRNER

VOORWOORD

Ondanks het feit dat Europa al meer dan 60 jaar een voortrekkersrol vervult wat betreft de liberalisering van reproductieve rechten is de toegang tot legale abortus, anticonceptie, draagmoederschap, in-vitrofertilisatie en eiceldonatie nog steeds niet vanzelfsprekend in alle EU-lidstaten. Hoewel sommige lidstaten een zeer liberale aanpak hanteren, gelden in andere lidstaten nog steeds strenge wetten die achterhaald lijken.

Alle mensen in de Europese Unie zouden het recht moeten hebben hun eigen keuzes betreffende voortplanting te maken, onafhankelijk van hun woonplaats, gender of seksuele gerichtheid. Helaas is er echter nog steeds geen Europese standaard inzake reproductieve rechten. De mate waarin iemand wel of niet in staat is eigen keuzes met betrekking tot voorplanting te maken, is nog steeds afhankelijk van de woonplaats van deze persoon. Tegelijkertijd hebben onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie als EU-burgers het recht op vrij verkeer binnen de Europese Unie en op toegang tot en verblijf in elke EU-lidstaat.

Dit praktische handboek informeert daarom iedereen in de EU wiens zelfbeschikking belemmerd wordt over hun rechten inzake abortus, anticonceptie, draagmoederschap, adoptie en kunstmatige inseminatie in alle 27 lidstaten.

Moritz Körner, lid van het Europees Parlement

WAT IS WAAR IN DE EU MOGELIJK
MET BETREKKING TOT **ABORTUS**,
ANTICONCEPTIE, **DRAAGMOEDERSCHAP**,
ADOPTIE EN **KUNSTMATIGE INSEMINATIE**?

INHOUDSOPGAVE

I.	ABORTUS	6
II.	ANTICONCEPTIE	8
III.	KUNSTMATIGE INSEMINATIE	10
IV.	DRAAGMOEDERSCHAP	12
V.	ADOPTIE	13
	CONTACTEN	14

I. ABORTUS

In welke EU-lidstaten is abortus ZONDER opgave van redenen mogelijk?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

In welke EU-lidstaten is er GEEN verplichte wachttijd bij abortus op verzoek (tijd die moet verstrijken tussen de datum waarop voor het eerst om abortus wordt verzocht en de datum waarop deze plaatsvindt)?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

In welke EU-lidstaten is verplichte begeleiding of het vooraf ontvangen van verplichte informatie van een arts GEEN vereiste voor abortus?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

In welke EU-lidstaten kan een abortus op verzoek na de 16e zwangerschapsweek worden uitgevoerd?

- Nederland (tot 22 weken)
- Zweden (tot 18 weken)

In welke EU-lidstaten kan een abortus ondanks het verstrijken van de tijdslimiet plaatsvinden vanwege sociaaleconomische redenen (zoals leeftijd, huwelijkse staat of financiële situatie)?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

In welke EU-lidstaten zijn abortuspillen verkrijgbaar?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

In welke EU-lidstaten hebben vrouwen jonger dan 18 jaar GEEN voorafgaande toestemming van een ouder, voogd, arts of andere functionaris nodig om abortushulp te krijgen?

- Zweden
- Oostenrijk

II. ANTICONCEPTIE

In welke EU-lidstaten zijn anticonceptiepillen en hormoonpleisters ZONDER recept verkrijgbaar?

 Oostenrijk	 Estland	 Italië	 Portugal
 België	 Finland	 Letland	 Roemenië
 Bulgarije	 Frankrijk	 Litouwen	 Slowakije
 Kroatië	 Duitsland	 Luxemburg	 Slovenië
 Cyprus	 Griekenland	 Malta	 Spanje
 Tsjechië	 Hongarije	 Nederland	 Zweden
 Denemarken	 Ierland	 Polen	

In welke EU-lidstaten zijn spiraaltjes ZONDER recept verkrijgbaar?

 Oostenrijk	 Estland	 Italië	 Portugal
 België	 Finland	 Letland	 Roemenië
 Bulgarije	 Frankrijk	 Litouwen	 Slowakije
 Kroatië	 Duitsland	 Luxemburg	 Slovenië
 Cyprus	 Griekenland	 Malta	 Spanje
 Tsjechië	 Hongarije	 Nederland	 Zweden
 Denemarken	 Ierland	 Polen	

In welke EU-lidstaten zijn noodanticonceptiemiddelen (morning-afterpil) ZONDER recept verkrijgbaar?

 Oostenrijk	 Estland	 Italië	 Portugal
 België	 Finland	 Letland	 Roemenië
 Bulgarije	 Frankrijk	 Litouwen	 Slowakije
 Kroatië	 Duitsland	 Luxemburg	 Slovenië
 Cyprus	 Griekenland	 Malta	 Spanje
 Tsjechië	 Hongarije	 Nederland	 Zweden
 Denemarken	 Ierland	 Polen	

In welke EU-lidstaten hebben vrouwen die tussen 16 en 18 jaar oud zijn GEEN voorafgaande toestemming van een ouder of voogd nodig om anticonceptiemiddelen te verkrijgen?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

In welke EU-lidstaten geldt er GEEN minimumleeftijd om anticonceptiemiddelen te verkrijgen?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

III. KUNSTMATIGE INSEMINATIE

In welke EU-lidstaten gelden er GEEN specifieke eisen voor kunstmatige inseminatie?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

In welke EU-lidstaten is kunstmatige inseminatie voor alleenstaanden mogelijk?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

In welke EU-lidstaten is kunstmatige inseminatie na het bereiken van 45-jarige leeftijd mogelijk (en tot welke leeftijd)?

Oostenrijk (45)	Estland (50)	Italië (46)	Portugal (50)
België (47)	Finland	Letland	Roemenië (48)
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije (50)
Kroatië (48)	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus (50)	Griekenland (50)	Malta (48)	Spanje
Tsjechië (49)	Hongarije (49)	Nederland (49)	Zweden
Denemarken (45)	Ierland	Polen	

In welke EU-lidstaten zijn er GEEN specifieke eisen voor vrouwen die hun eicellen willen laten invriezen (bijv. voorafgaande toestemming of medische noodzakelijkheid)?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

In welke EU-lidstaten is eiceldonatie in het algemeen mogelijk?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

IV. DRAAGMOEDERSCHAP

In welke EU-lidstaten is altruïstisch draagmoederschap mogelijk?

 Oostenrijk	 Estland	 Italië	 Portugal
 België	 Finland	 Letland	 Roemenië
 Bulgarije	 Frankrijk	 Litouwen	 Slowakije
 Kroatië	 Duitsland	 Luxemburg	 Slovenië
 Cyprus	 Griekenland	 Malta	 Spanje
 Tsjechië	 Hongarije	 Nederland	 Zweden
 Denemarken	 Ierland	 Polen	

In welke EU-lidstaten is altruïstisch draagmoederschap voor alleenstaanden mogelijk?

 Oostenrijk	 Estland	 Italië	 Portugal
 België	 Finland	 Letland	 Roemenië
 Bulgarije	 Frankrijk	 Litouwen	 Slowakije
 Kroatië	 Duitsland	 Luxemburg	 Slovenië
 Cyprus	 Griekenland	 Malta	 Spanje
 Tsjechië	 Hongarije	 Nederland	 Zweden
 Denemarken	 Ierland	 Polen	

In welke EU-lidstaten is commercieel draagmoederschap mogelijk?

Geen enkel land in de Europese Unie staat commercieel draagmoederschap toe. In continentaal Europa is commercieel draagmoederschap mogelijk in:

 Belarus	 Rusland	 Oekraïne
---	---	--

V. ADOPTIE

In welke EU-lidstaten geldt er GEEN minimumleeftijd om kinderen te kunnen adopteren?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

In welke EU-lidstaten kunnen twee personen van hetzelfde geslacht GEZAMENLIJK kinderen adopteren?

Oostenrijk	Estland	Italië	Portugal
België	Finland	Letland	Roemenië
Bulgarije	Frankrijk	Litouwen	Slowakije
Kroatië	Duitsland	Luxemburg	Slovenië
Cyprus	Griekenland	Malta	Spanje
Tsjechië	Hongarije	Nederland	Zweden
Denemarken	Ierland	Polen	

CONTACTEN

 Oostenrijk	Österreichische Gesellschaft für Familienplanung	oegf.at
 België	The Fédération Francophone Belge pour le Planning Familial et l'Education Sexuelle	planningfamilial.net
 Bulgarije	The Bulgarian Family Planning and Sexual Health Association	safesex.bg
 Kroatië	Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje	cesi.hr
 Cyprus	The Cyprus Family Planning Association	familyplaning.org.cy
 Tsjechië	Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu	planovanirodiny.cz
 Denemarken	Sex & Samfund	sexogsamfund.dk
 Estland	Eesti Seksuaaltervise Liit	seksuaaltervise.ee
 Finland	Väestöliitto	vaestoliitto.fi
 Frankrijk	Mouvement Français pour le Planning Familial	planning-familial.org
 Duitsland	Pro Familia	profamilia.de
 Griekenland	Prosexo.gr	prosexo.gr
 Hongarije	Patent	patent.org.hu
 Ierland	The Irish Family Planning Association	ifpa.ie
 Italië	La Vita di Donna	vitadidonna.it
 Letland	The Letlandn Association for Family Planning & Sexual Health	papardeszieds.lv
 Litouwen	The Family Planning and Sexual Health Association of Litouwen	tavogyvenimas.lt
 Luxemburg	Planning familial	pfl.lu
 Malta	Sexual Health Malta	sexualhealth.gov.mt
 Nederland	Rutgers	rutgers.nl
 Polen	Federation for Women and Family Planning	federa.org.pl
 Portugal	Associação Para o Planeamento da Família	apf.pt
 Roemenië	Societatea de Educatie Contraceptiva si Sexuala	secs.ro
 Slowakije	Spoločnosť pre plánované rodičovstvo	rodicovstvo.sk
 Slovenië	Ženski lobi Slovenije	zenskilobi.si
 Spanje	The Federación de Planificación Familiar de España	fpfe.org
 Zweden	Riksförbundet För Sexuell Upplysning	rfsu.se

DE GIDS VOOR ZELFBESCHIKKING

Moritz Körner

Alle rechten voorbehouden.

Eerste uitgave (2022)

Auteursrecht: Moritz Körner.

Productie: Lennart Nientit, Natalie Wüstneck, Martin Bangard
Concept: Marton Kovacs
Ontwerp: Mike Nonnenbroich

De gegevens en informatie in deze gids zijn gebaseerd op onderzoek door de Onderzoeksdienst van het Europees Parlement. Ondanks zorgvuldige controle van de inhoud aanvaardt Moritz Körner geen aansprakelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de gepresenteerde informatie.

Contact:

Moritz Körner, lid van het Europees Parlement
Europees Parlement, Wiertzstraat 60, 1047 Brussel, België

Vertaald uit het Engels door de vertaaldienst van het Europees Parlement.

Facebook	Moritz Körner
LinkedIn	Moritz Körner
Twitter	@moritzkoerner
Instagram	@moritz_koerner

